

1. Inleiding

In Nederland kan het in de zomertijden binnen in een gebouw warmer worden dan buiten. Hoewel het fijn zou zijn als het gebouw af kan koelen door 's nachts intensief te ventileren, kan dit uit veiligheidsoverwegingen niet bij Villa Kakelbont.

Warm weer kan leiden tot klachten als vermoeidheid, concentratieproblemen, duizeligheid en hoofdpijn. Daarnaast kunnen huidklachten optreden zoals jeuk en uitslag met blaasjes. Bij hitte kunnen kleine blaasjes op een jeukende rode huid optreden door het verstopt raken van zweetklieren, meestal onder kleding. Dit wordt ook wel prickly heat genoemd en is niet gevaarlijk maar wel hinderlijk. Verlichtend werkt luchtige kleding, afnemen met een koele natte doek en drogen met een frisse luchtstroom. Door uitdroging kunnen kramp, misselijkheid, uitputting, flauwte en bewusteloosheid optreden.

Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte omdat ze minder goed kunnen aangeven hoe het met ze gaat.

Daarom zijn maatregelen belangrijk als het binnen meer dan 25°C wordt. Villa Kakelbont dient een hitteprotocol op te stellen, dat gemakkelijk en snel uitvoerbaar is voor de beroepskrachten.

2. Hitte voorkomen binnen Villa Kakelbont

Het pand van Villa Kakelbont is een hoog gebouw dat vrij staat en de hele dag wordt verwarmd door de zon. We kunnen hierdoor niet voorkomen dat het gebouw opwarmt. Wij zijn ons hiervan bewust.

Ventilatie is een belangrijk punt binnen Villa Kakelbont. Zodra het weer het toelaat worden ramen en deuren opengezet om frisse lucht binnen te laten. Ventilatie is niet alleen van belang om hitte te voorkomen in het pand, maar ook vanuit gezondheidsoverwegingen.

Zodra de dagen warmer worden, het pand opwarmt en de zon zich meer laat zien, maken wij gebruik van de zonwering die aan het pand voor de ramen is bevestigd. In de ochtend, als het buiten nog koel is, wordt er geventileerd door de ramen en deuren open te zetten. Zodra de temperatuur stijgt, worden ramen en deuren gesloten, de zonwering wordt naar beneden gedaan en ventilatie vindt plaats via het aircosysteem.

Indien de buitentemperaturen boven de 25 graden stijgen wordt er gebruik gemaakt van de airconditioning in het gehele pand om de ruimten te koelen. Hierbij worden de buitendeuren gesloten, maar de deuren van slaapkamers en kantoren opengezet, zodat de opstijgende warmte de ruimtes op de eerste verdieping niet te veel verwarmd. Dit kan zolang er geen kinderen te slapen worden gelegd in de slaapkamers.

Kinderen kunnen op deze manier prettig spelen en slapen en medewerkers kunnen bij een aangename temperatuur werken. Er wordt natuurlijk gelet op een niet te groot verschil tussen de binnen en buitentemperatuur.

Op warme dagen, branden er zo min mogelijk lampen. Hoewel wij gebruik maken van ledverlichting die niet veel warmte afgeeft, willen wij ook het beetje warmte dat deze verlichting genereert beperken. De noodzakelijke apparatuur is aan, waar mogelijk worden overige apparaten niet ingeschakeld, of slechts tijdelijk.

Indien er meerdere warme dagen worden voorspeld, waarbij de temperatuur boven de 25 graden zal stijgen, zal ook gedurende de nachten worden gekoeld met behulp van airconditioning. Vanuit veiligheidsoverwegingen is het niet mogelijk om te ventileren door de ramen en deuren open te zetten gedurende de nachten. De zonwering blijft gesloten, zodat de eerste warmte bij de start van de dag buiten blijft.

Er zijn richtlijnen opgesteld waar de temperatuur, luchtbeweging en verwarmingssystemen aan moet voldoen. Deze zijn opgenomen in het kwaliteitskader huisvesting kinderopvang, onder het kopje "Technische kwaliteitscriteria ten aanzien van gezondheid, duurzaamheid en onderhoud".

3. Kinderen zijn extra kwetsbaar

Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte omdat ze niet altijd zelf actie ondernemen als ze het te heet hebben. Het is dus belangrijk dat pedagogisch medewerkers kleine kinderen helpen om hun hoofd koel te houden. Algemene tips hierbij:

- Bied de kinderen vaak te drinken aan, bij voorkeur water. Het is belangrijk om te drinken vóórdat de kinderen dorst krijgen. Houd daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken. Voorkeur: ieder uur een bekertje water.
- Om de allerkleinsten genoeg te laten drinken kun je bijvoorbeeld extra water aan de melkproducten toevoegen.
- Geef eten met veel vocht, zoals vers fruit en groenten (komkommer, tomaat).
- Laat kinderen niet te lang in de zon spelen en smeer de kinderen vooraf in met zonnebrandcrème met een zonnebrandcrème factor 50. Bij voorkeur een half uur voordat er naar buiten wordt gegaan.
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten, pas het spel aan. Zoek daarbij een koele plek op, in of rond het gebouw. Soms is het binnen prettiger vertoeven dan buiten. Laat de kinderen zoveel mogelijk bedekkende kleding dragen.
- Zoek verkoeling met waterspeltjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is.
- Laat kinderen enkel in een rompertje (met luier) onder een lakentje slapen.

3.1. Welke klachten kan een kind krijgen bij hitte?

Het is van belang om op warme dagen goed in de gaten te houden hoe het gaat met de kinderen. Oudere kinderen kunnen aangeven hoe het met ze gaat.

Als het heet is, kunnen ze klagen over hoofdpijn en hebben ze misschien meer moeite om zich te concentreren en zijn ze vermoeider. Ook de jonge kinderen kunnen tekenen van oververhitting vertonen. Ze kunnen naast vermoeider zijn, ook soms sneller gaan ademen of ze lijken benauwd. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van teveel vocht en een stijgende lichaamstemperatuur.

Extra signalen die kunnen duiden op uitdroging bij kinderen kunnen zijn:

- Overvloedig zweeten
- Droge mond
- Minder naar de wc gaan/minder plasluiers (met donkergekleurde urine)
- Duizeligheid, misselijkheid/ braken of spierkrampen
- Huilen, in ernstigere gevallen zonder tranen
- Verminderde lichamelijke activiteit, lusteloos of slaperig, in het ergste geval raken kinderen bewusteloos

Vertoont een kind deze verschijnselen? Breng het kind dan naar een koele plek en laat het drinken, als het daartoe in staat is. Informeer in ieder geval de ouders en waarschuw een arts bij ernstige klachten of als de situatie niet verbetert. ¹

4. Veilig werken en spelen

Het is belangrijk dat op warme dagen, zeker met buitentemperaturen van 25 graden en hoger, kinderen veilig kunnen spelen en slapen en medewerkers veilig kunnen werken.

Om dit te bereiken worden op deze dagen de volgende maatregelen genomen:

Luchten en warmte buiten het pand houden:

- luchten/ ventileren/ koelen door de ramen en deuren open te zetten in de vroege ochtend, zolang de buitentemperatuur niet hoger is dan 22 graden.
- Bij tocht wordt er één deur of raam gesloten.
- Is het buiten al warm bij het starten van de dag? Dan blijft de zonwering de hele dag gesloten, ook bij het sluiten van het pand.
- Bij stijgende temperaturen gedurende de dag en opwarming door zon in de groeps- en slaapruiden worden ramen en deuren gesloten en de zonwering gesloten.

¹ <https://www.rivm.nl/hitte/kwetsbare-groepen/kinderdagverblijven-en-scholen>
Hitteprotocol 2023

Veilig binnen spelen:

- Bij stijgende temperaturen in de groepsruimten, wordt de airconditioning gebruikt om de groepsruimte terug te koelen. Hierbij is het verschil tussen de binnen en buitentemperatuur nooit groter dan 5 graden, tenzij de buitentemperatuur extreem hoog is (boven de 32 graden). Dan wordt er tot 27 graden gekoeld.
- De binnentemperatuur is in de zomer bij warmere dagen nooit lager dan 22 graden.
- Indien de temperaturen stijgen spelen de kinderen met zo min mogelijk kleding aan, zodat zij de warmte goed kwijt kunnen.
- Medewerkers laten de kinderen ieder uur water drinken, om oververhitting en uitdroging te voorkomen.
- Er worden geen drukke activiteiten aangeboden.
- Bij temperaturen boven de 32 graden, rusten alle kinderen tussen de middag, ook de kinderen die niet meer slapen.

Veilig buiten spelen:

- Kinderen spelen alleen buiten vóór 11:30 uur en na 15:00 uur.
- Kinderen spelen zoveel mogelijk in de schaduw.
- Om schaduw te creëren wordt er gebruik gemaakt van parasols en schaduwdoeken.
- Verkoeling wordt geboden door waterspellen.
- Kinderen worden thuis met zonnebrand ingesmeerd voordat zij naar Villa Kakelbont komen. Er wordt bij voorkeur factor 50 gebruikt.
- Gedurende de dag worden kinderen iedere 2 uur van buitenspel ingesmeerd
- De kinderen dragen zoveel mogelijk bedekkende kleding om overmatig blootstellen aan de zon te voorkomen.
- Kinderen krijgen ieder uur water aangeboden om te drinken
- Indien de buitentemperaturen te snel oplopen en kinderen er last van lijken te hebben (vermoeid, erg zweten, lusteloos, etc.), dan gaan de kinderen naar binnen en wordt er een rustige activiteit aangeboden.

Veilig slapen

- De slaapkamers worden gekoeld met behulp van het airconditioningssysteem.
- De temperaturen zijn bij zomerse temperaturen nooit hoger dan 25 graden in de slaapkamers
- Hoewel veiligheid.nl een aanbeveling doet voor een slaapkamertemperatuur van 15 tot 18 graden, is dit bij hoge buitentemperaturen te koud.
Richtlijn is om de temperatuur op de slaapkamer 2 tot 3 graden kouder te houden dan de groepsruimte.
Voorbeeld: is het in de groep 23 graden, dan mag het in de slaapkamer 20 of 21 graden zijn.
- Kinderen slapen bij warme dagen in romper en slaapzak of in romper en onder een lakentje. Dit om warmtestuwing te voorkomen bij de jongste kinderen en oververhitting bij de oudere kinderen.
- Er wordt extra goed gelet op de temperatuur in de slaapkamers om te voorkomen dat deze door de warmte van de kinderen te snel stijgt, waardoor kinderen te warm slapen.

Veilig werken

- Medewerkers zorgen ervoor dat zij voldoende drinken.
- De werkzaamheden worden afgewisseld, zodat medewerkers niet oververhit raken.
- Door rustige activiteiten aan te bieden aan de kinderen, zorgen medewerkers ervoor dat zij zelf ook in een rustiger tempo kunnen werken.
- Krijgt een kindje de fles? Probeer dit op een kussen te doen, zodat er niet te veel warmte wordt uitgewisseld.

Let op! Bij buitentemperaturen boven 25 graden, wordt de binnentemperatuur in zowel de slaapkamers als de groepsruimtes nauwkeurig in de gaten gehouden. Als de temperaturen stijgen wordt hier op geanticipeerd.

5. Communicatie met ouders

Ouders kunnen het hitteprotocol altijd inzien via de website. Dit is zolang de buitentemperaturen niet extreem zijn voldoende. Jaarlijks voorafgaand aan de “zonnetjesweek”, zullen wij het hitteplan onder de aandacht brengen van ouders, zodat zij op de hoogte zijn of herinnerd worden aan ons protocol. Daarnaast hebben wij ook een apart zonprotocol dit zal in het verlengde van dit hitteprotocol worden ingezet.

6. Mogelijke sluiting

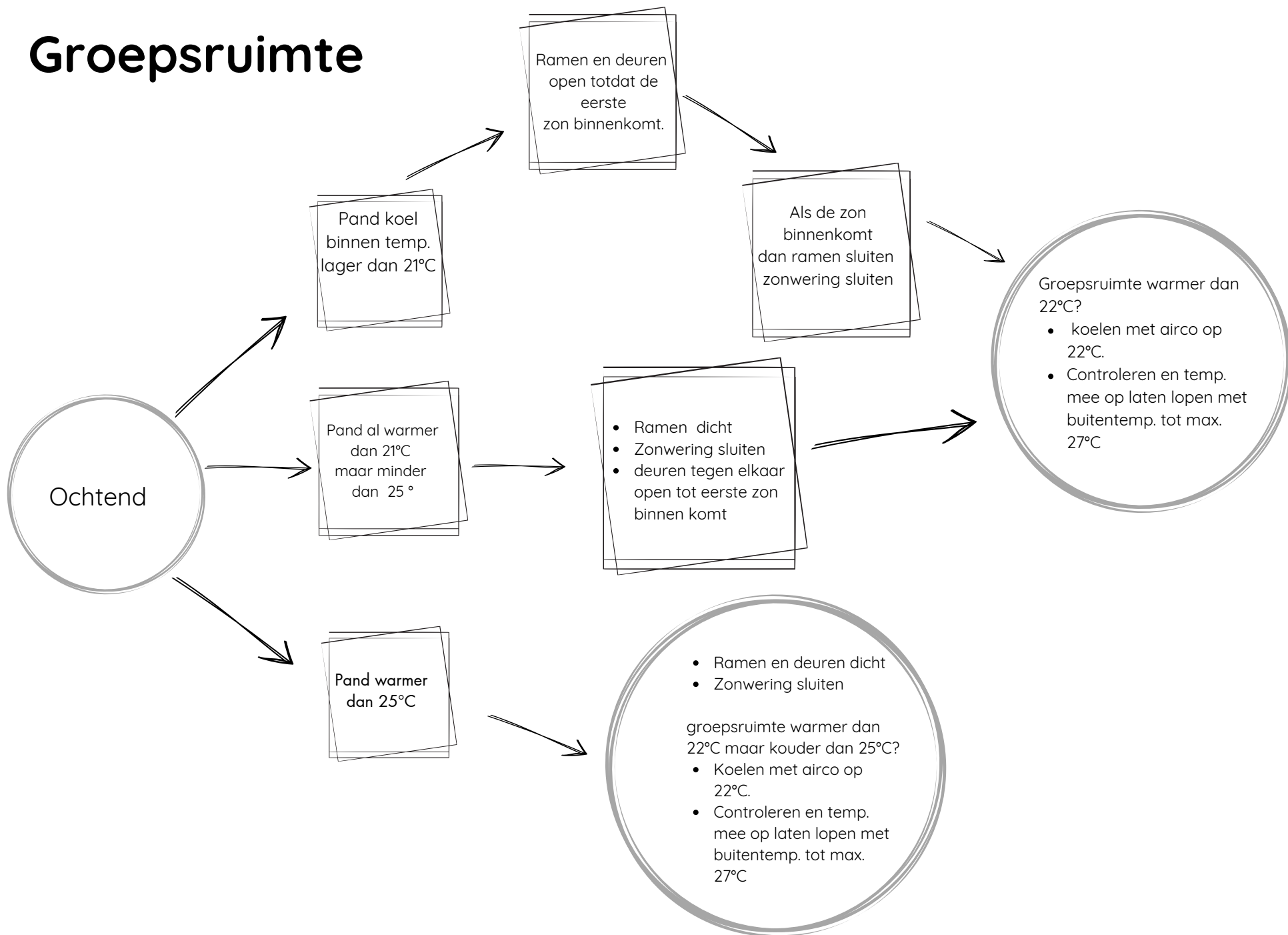
Hoewel dit nog niet aan de orde is geweest en naar verwachting ook niet zal gaan gebeuren, kunnen de temperaturen op dagen dusdanig stijgen dat verantwoorde en veilige opvang van kinderen en veilig werken voor medewerkers niet meer kan worden gewaarborgd. Dan is een laatste maatregel om Villa Kakelbont te sluiten.

Sluiting zou alleen aan de orde kunnen komen als:

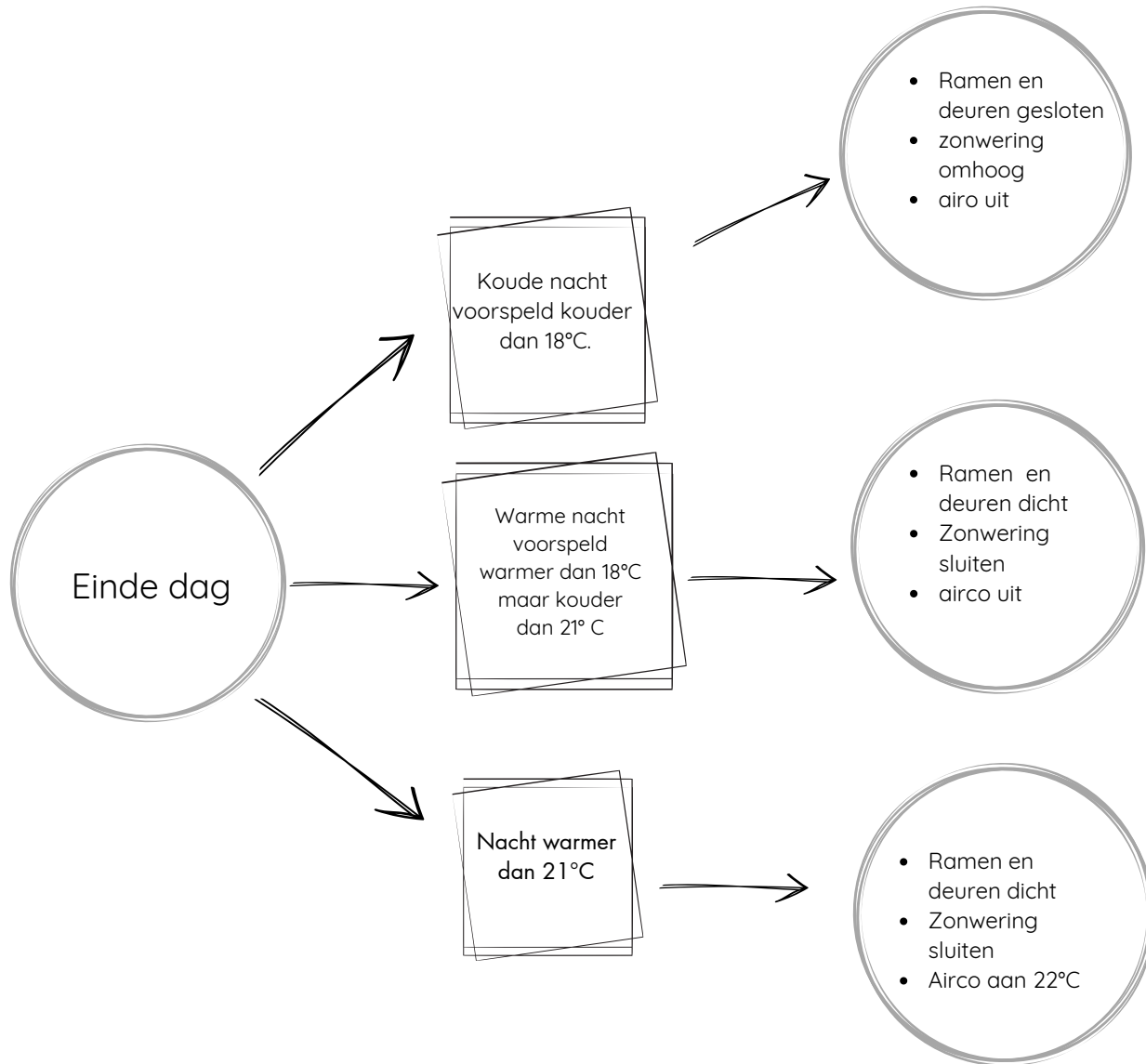
- er een langere periode van extreme hitte is, waarbij de binnentemperatuur op geen enkele mogelijkheid teruggebracht kan worden tot maximaal 27 graden in de groep en 25 graden in de slaapruiden.
- De veiligheid voor kinderen én medewerkers niet meer kan worden gegarandeerd.
- Dit kan voor één groep zijn of voor meerdere groepen of eventueel zelfs voor de gehele Villa. Dit dient per dag(deel) worden bekeken.

De beslissing om de opvang (gedeeltelijk) te sluiten wordt weloverwogen genomen. Deze beslissing kan en mag alleen worden genomen in goed overleg met de oudercommissie. Het is maatwerk en zal per dagdeel moeten worden bekeken. Ook ouders worden tijdig geïnformeerd over de overweging om te sluiten, wat hieraan vooraf is gegaan en de reden van sluiting. Hierdoor weten ouders dat er weloverwogen is gekozen voor deze mogelijke beslissing.

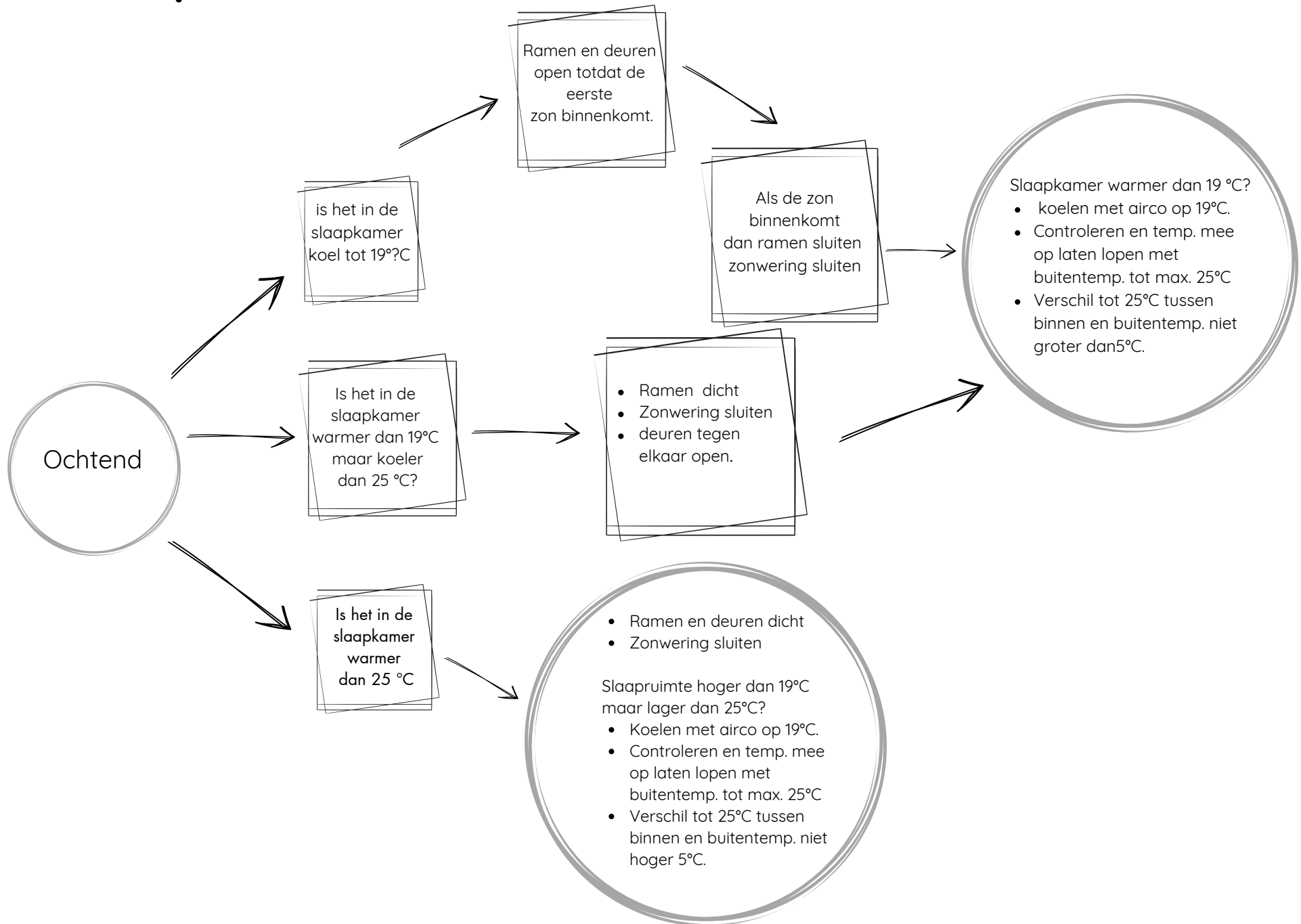
Groepsruimte

Groepsruimte

Slaapkamers

Slaapkamers

